

Gemeente Amsterdam
Dienst Onderzoek en Statistiek

Prognose studentenhuisvesting

Project: 4260

In opdracht van: de gemeente Amsterdam, de woningcorporaties AWW, DUWO, Intermezzo, De Key, Rochdale en Ymere, de Universiteit van Amsterdam en de Vrije Universiteit

drs. M.F.M. Janssen

drs. M. van der Oord

dr. W. Bosveld

Weesperstraat 79
1018 VN Amsterdam
Telefoon 020 527 9471
m.janssen@os.amsterdam.nl

Postbus 658
1000 AR Amsterdam
Fax 020 527 9595
www.os.amsterdam.nl

Amsterdam, mei 2005

Inhoud

Inleiding	5
1 Aantal studenten	7
1.1 Aantal 18-24 jarigen	7
1.2 Aantal studenten in Nederland	10
1.3 Aantal Amsterdamse studenten	11
1.4 Allochtone studenten	13
2 Vraag naar studenteneenheden	17
2.1 Huidige vraag	17
2.2 Welk deel van de studenten wil in Amsterdam wonen?	17
2.3 Drie scenario's voor de vraag	19
3 Aanbod studentenhuysvesting	21
3.1 Huidige situatie	21
3.2 Prognose studentenhuysvesting 2010	22
4 Tekort aan studenteneenheden	26
4.1 Het tekort in 2010	26
4.2 Het tekort in 2015	27
Bijlagen	
1 Aantal studenten	
2 Aantal 18-24 jarigen	
3 Aantal HBO-studenten naar herkomst	
4 Aantal WO-studenten naar herkomst	
5 Verloop aandeel uitwonende studenten	
6 Nieuwbouw studenteneenheden	

Inleiding

In aansluiting op het onderzoek naar woonwensen van studenten dat in november en december 2004 werd uitgevoerd door Laagland'advies heeft O+S, de Dienst Onderzoek en Statistiek van de gemeente Amsterdam een prognose gemaakt van de behoefte aan studentenhuysvesting in 2010. Bovendien is er een doorkijk gemaakt naar de behoefte in het jaar 2015.

In deze prognose is gebruik gemaakt van de bevindingen van het onderzoek van Laagland'advies, waarin de stand van zaken met betrekking tot de huysvesting van studenten is beschreven. Daartoe is eerst een prognose opgesteld van het aantal studenten op Amsterdamse hogescholen (inclusief Diemen) en universiteiten, hierna het aantal Amsterdamse studenten genoemd. Vervolgens is de verwachte vraag naar studentenhuysvesting in Amsterdam berekend. Deze vraag is vergeleken met een prognose van het aantal beschikbare studenteneenheden. Doordat zowel de vraag naar, als het aanbod van studenteneenheden in drie scenario's is doorgerekend worden er in totaal negen scenario's beschreven.

De gegevens over het aantal studenten zijn afkomstig van het CBS en voor 2004/2005 van de universiteiten en hogescholen. De prognose van het aantal jongeren is afkomstig van het CBS en Primos. De gegevens over de studentenhuysvesting zijn afkomstig van de woningcorporaties.

Het aantal buitenlandse studenten is in het onderzoek niet apart onderscheiden. Er valt niet te verwachten dat het aantal de komende jaren veel zal veranderen. Bij overzichten naar herkomst zijn ze bij 'overig' geteld.

In hoofdstuk 1 is het aantal Amsterdamse studenten beschreven.

In hoofdstuk 2 is de vraag naar studenteneenheden aangegeven.

Hoofdstuk 3 geeft de prognose van de beschikbare studenteneenheden.

Het vierde hoofdstuk geeft een prognose van het tekort van het aantal studenteneenheden in negen scenario's.

1 Aantal studenten

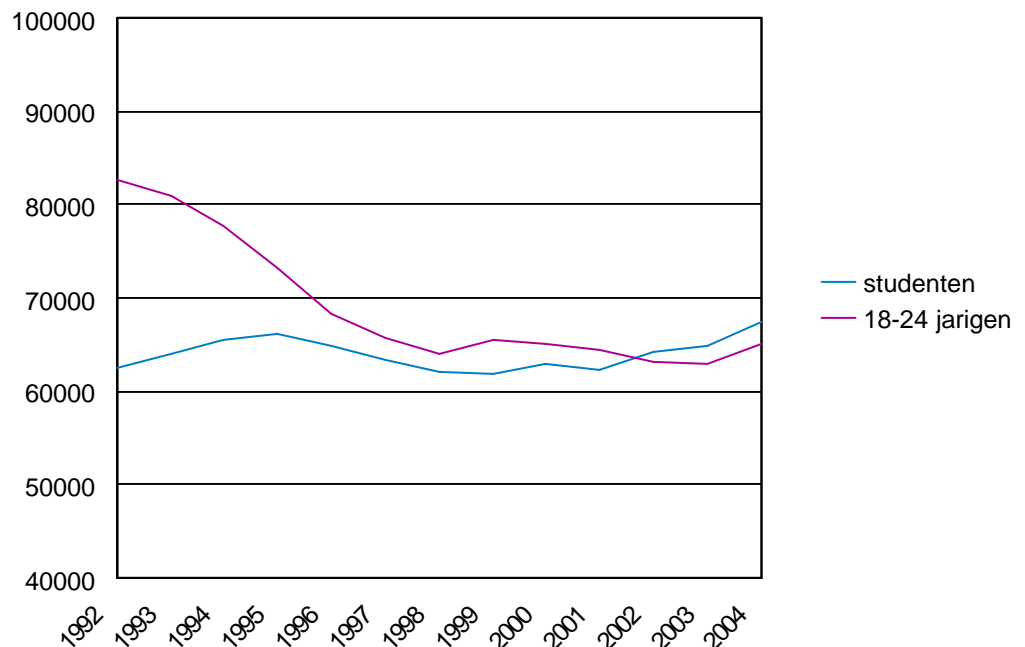
In dit hoofdstuk wordt een prognose gepresenteerd van het aantal Amsterdamse studenten voor de periode tot 2010, met een doorkijk naar 2015. Allereerst wordt ingegaan op de relatie tussen het aantal jongeren en het aantal studenten en waarom er voor gekozen is om het aantal Amsterdamse studenten af te leiden van het aantal studenten in geheel Nederland.

Op basis van de ontwikkeling van het aantal 18-24 jarigen en de participatie van deze jongeren aan het hoger onderwijs is een prognose gemaakt van het aantal studenten in geheel Nederland. Vervolgens is hiervan het aantal Amsterdamse studenten afgeleid.

1.1 .Aantal 18-24 jarigen

Het aantal studenten is voor een groot deel afhankelijk van de demografische ontwikkelingen van jongeren in de relevante leeftijdsgroep (18-24 jaar). Het ligt daarom voor de hand om de prognose van het aantal studenten af te leiden van de prognose van het aantal 18-24 jarigen in Amsterdam. Deze relatie is echter niet eenduidig (zie figuur 1.1).

Figuur 1.1 Relatie aantal 18-24 jarigen in Amsterdam en het aantal Amsterdamse studenten

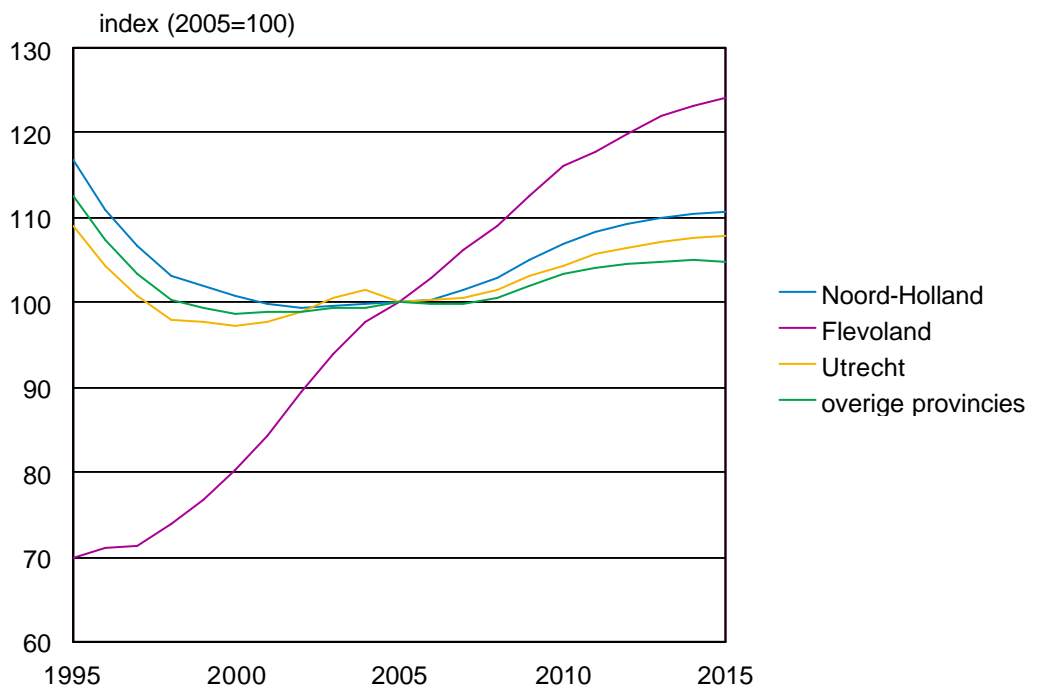

Bron: CBS/O+S

De discrepantie tussen beide ontwikkelingen heeft te maken met de participatie aan het hoger onderwijs, maar ook met de veranderingen in het aantal spoorstudenten en het aantal thuiswonende studenten. Het is daarom niet mogelijk een prognose van het aantal Amsterdamse studenten te baseren op een prognose van het aantal jongeren in Amsterdam. Bovendien worden in een algemene Amsterdamse bevolkingsprognose al aannames gemaakt over de vestiging van jongeren, zodat er in feite impliciet aannames gemaakt zijn over het aantal studenten dat zich in Amsterdam vestigt. Een studentenprognose gebaseerd op een Amsterdamse prognose zou daarmee een cirkelredenering betekenen. Daarom is er voor gekozen om de prognose van het aantal Amsterdamse studenten niet af te leiden van het aantal Amsterdammers van 18-24 jaar, maar van het aantal studenten in geheel Nederland.

Allereerst is de ontwikkeling van het aantal 18-24 jarigen in geheel Nederland geanalyseerd. Het aantal 18-24 jarigen in Nederland is in de jaren negentig sterk afgenomen. Vanaf 2000 is de daling echter gestopt en is er zelfs al sprake van een zeer lichte toename. De komende jaren neemt het aantal 18-24 jarigen sterker toe. Deze toename vindt overal in Nederland plaats (zie figuur 1.2). Aangezien studenten meestal een onderwijsinstituut kiezen in de buurt van waar zij wonen, is vooral de demografische ontwikkeling in Noord-Holland van belang en in mindere mate van Flevoland en Utrecht voor de Amsterdamse studentenprognose.

Figuur 1.2 Prognose aantal 18-24 jarigen naar provincie (prognose 2004 CBS, Primos 2004)

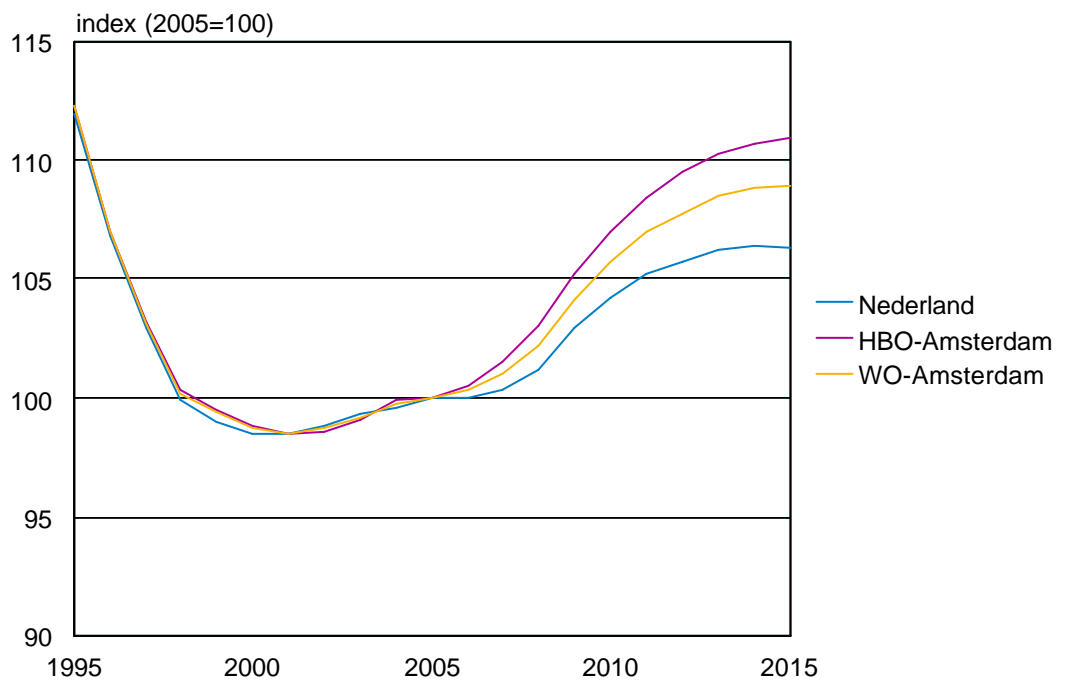
Bron: Primos 2004, gecorrigeerd met CBS 2004

De groei is in Noord-Holland, Utrecht en Flevoland is sterker dan elders in Nederland. Door de ontwikkeling in deze provincies sterker te wegen dan die van de andere provincies is bepaald hoe het aantal 18-24 jarigen zich zal ontwikkelen in het gebied dat

relevant is voor de Amsterdamse hogescholen en universiteiten. De weging is voor de universiteiten gebaseerd op de fact sheet van de UVA over de regionale herkomst van de eerste jaarstudenten (maart 2002). Hieruit bleek dat de helft van de studenten uit Noord-Holland afkomstig is. Aangezien de HBO's meer op de regio van Amsterdam zijn gericht, is de weging voor de HBO's nog sterker dan bij de WO's gebaseerd op de ontwikkeling van Noord-Holland, Flevoland en Utrecht

Het blijkt dat de ontwikkeling van het aantal 18-24 jarigen in de afgelopen tien jaar vrijwel gelijk is geweest aan die in de rest van het land. De komende jaren neemt het aantal jongeren in drie eerder genoemde provincies echter sterker toe dan in Nederland als geheel. Dit wordt vooral veroorzaakt door de groei in Flevoland (Almere) en in mindere mate Noord-Holland.

Figuur 1.3 Ontwikkeling aantal studenten op basis van prognose aantal 18-24 jarigen

Bron: CBS prognose 2004

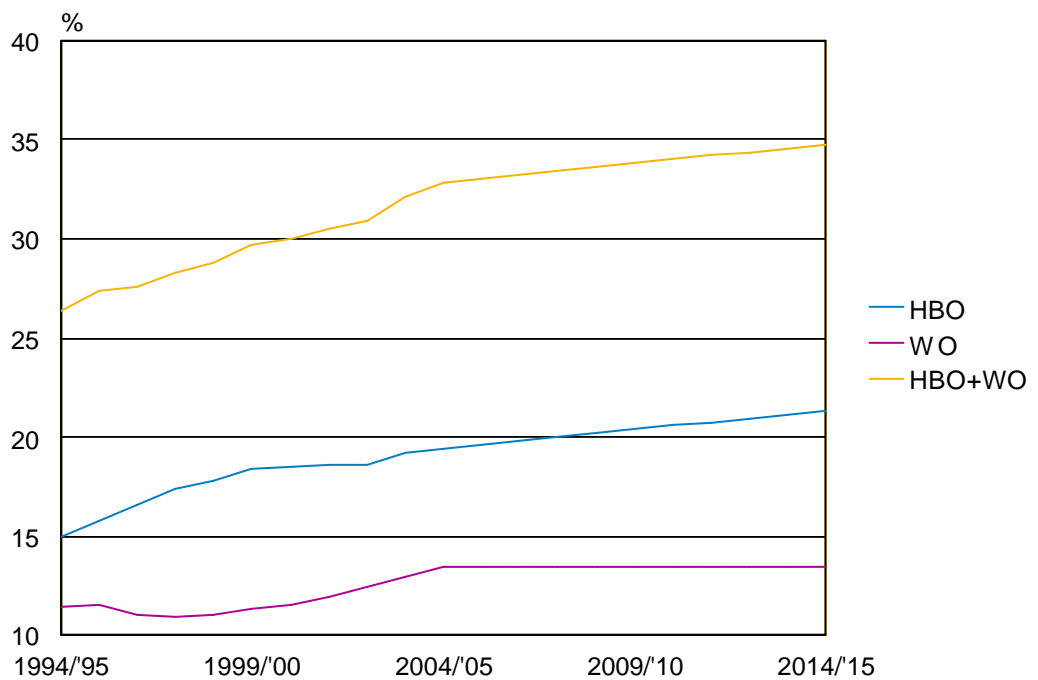
De sterkere groei van het aantal jongeren in de drie provincies betekent dat het aantal Amsterdamse studenten de komende jaren, op basis van demografische ontwikkelingen, sterker zal groeien dan in de rest van het land. Dit geldt bovendien nog sterker voor het HBO dan voor het WO (zie figuur 1.3). In vergelijking met de rest van het land is, op basis van de demografische ontwikkelingen in de provincies rondom Amsterdam, een extra toename van 2,7% HBO-studenten tot 2010 te verwachten. Het aantal WO-studenten zal 1,4% sterker groeien dan de rest van het land.

Dit betekent dat het aantal Amsterdamse HBO-studenten alleen al op basis van de groei van het aantal jongeren zal toenemen met 7,0% (zie bijlage 3), terwijl het aantal Amsterdamse WO-studenten hierdoor met 5,7% zal toenemen (zie bijlage 4).

1.2 Aantal studenten in Nederland

Het aantal studenten hangt niet alleen af van het aantal 18-24 jarigen maar is ook afhankelijk van hun participatie aan het hoger onderwijs. Bij het HBO neemt de participatie toe. OC&W ging in haar prognose van 2001 uit van een groei van de participatie van 1% per jaar voor de HBO's. Voor het WO werd geen verandering in de participatie voorspeld¹ (zie figuur 1.4).

Figuur 1.4 Prognose aandeel van 18-24 jarigen dat hoger onderwijs volgt in Nederland

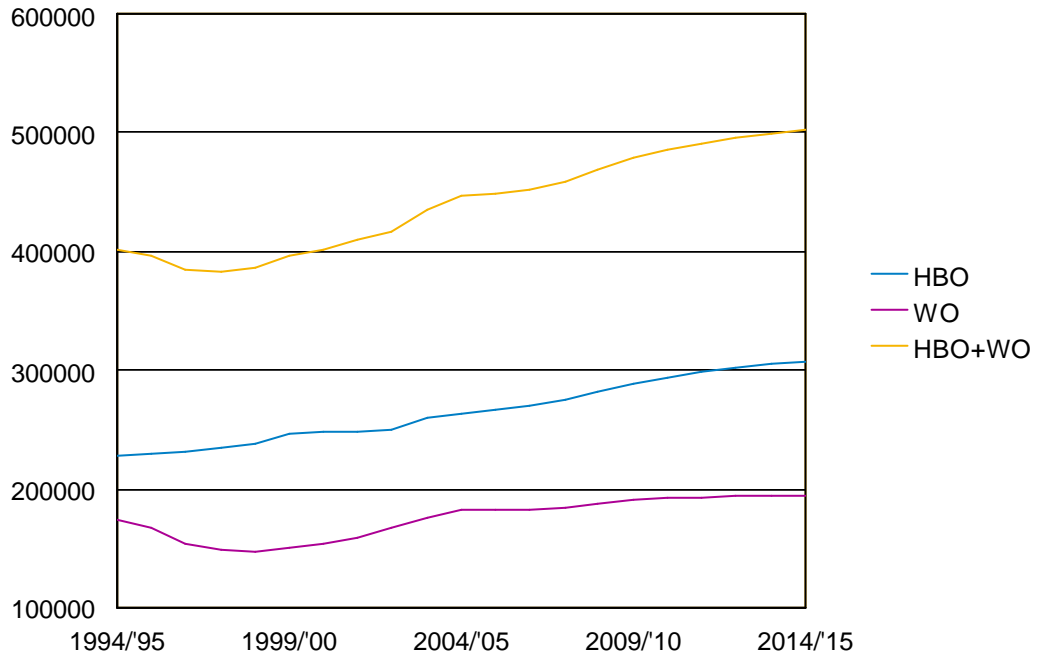

Bron: OC&W, bewerkt door O+S

Het aantal Nederlandse studenten is afgeleid van de ontwikkeling van het aantal 18-24 jarigen en de participatie aan het hoger onderwijs. Zoals in paragraaf 1.1 is uiteengezet neemt het aantal 18-24 jarigen toe. Daarnaast neemt de participatie aan het HBO toe en blijft die aan het WO gelijk. Als gevolg hiervan neemt het aantal HBO-studenten veel sterker toe dan het aantal WO-studenten (zie figuur 1.5). Het aantal WO-studenten neemt alleen toe door de groei van het aantal 18-24 jarigen.

¹ De prognose gaf de groei van het aantal studenten aan. Het aantal 18-24 jarigen nam ten tijde van de prognose met 1% per jaar toe. Het aandeel WO-studenten zou ook met 1% per jaar toenemen. Met andere woorden, de participatie blijft gelijk. Het aantal HBO-studenten zou jaarlijks met 2% toenemen, hetgeen betekent dat de participatie met 1% per jaar toeneemt.

Figuur 1.5 Prognose aantal studenten in Nederland

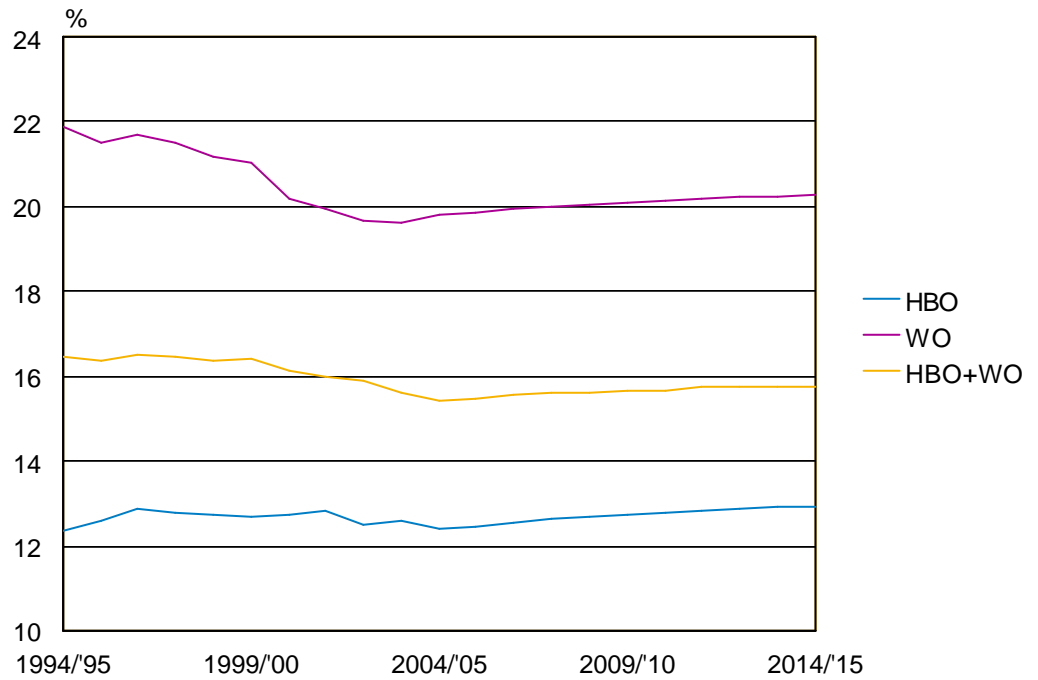

Bron: O+S

1.3 Aantal Amsterdamse studenten

De prognose van het aantal Amsterdamse studenten is afgeleid van de prognose van het aantal Nederlandse studenten. Het aandeel Amsterdamse studenten op het totaal aantal studenten is de laatste jaren enigszins veranderd. Aangezien de verandering van het aantal 18-24 jarigen in het gebied rondom Amsterdam parallel liep met de verandering van het landelijke aantal, zou verwacht mogen worden dat het marktaandeel van de Amsterdamse instellingen gelijk is gebleven. Dit geldt wel voor het HBO maar niet voor het WO. Het marktaandeel van de WO instellingen nam tot 2001/2002 af (zie figuur 1.6). De redenen voor deze afname is niet duidelijk. De veronderstelling dat het veroorzaakt wordt door de krappe Amsterdamse woningmarkt wordt niet ondersteund door het onderzoek 'Van zeecontainer tot grachtenpand' (Laagland advies, 2005). Volgens dit onderzoek speelt de woningmarkt maar een geringe rol in de keuze voor de onderwijsinstelling, omdat de aankomende studenten geen kennis hebben over de woningmarkt. Voor andere redenen zoals dalende populariteit van de Amsterdamse universiteiten zijn geen aanwijzingen. Overigens is het marktaandeel de laatste paar jaar niet verder afgenomen.

Figuur 1.6 Percentage Amsterdamse voltijdstudenten op het totaal aantal voltijdstudenten in Nederland (marktaandeel)

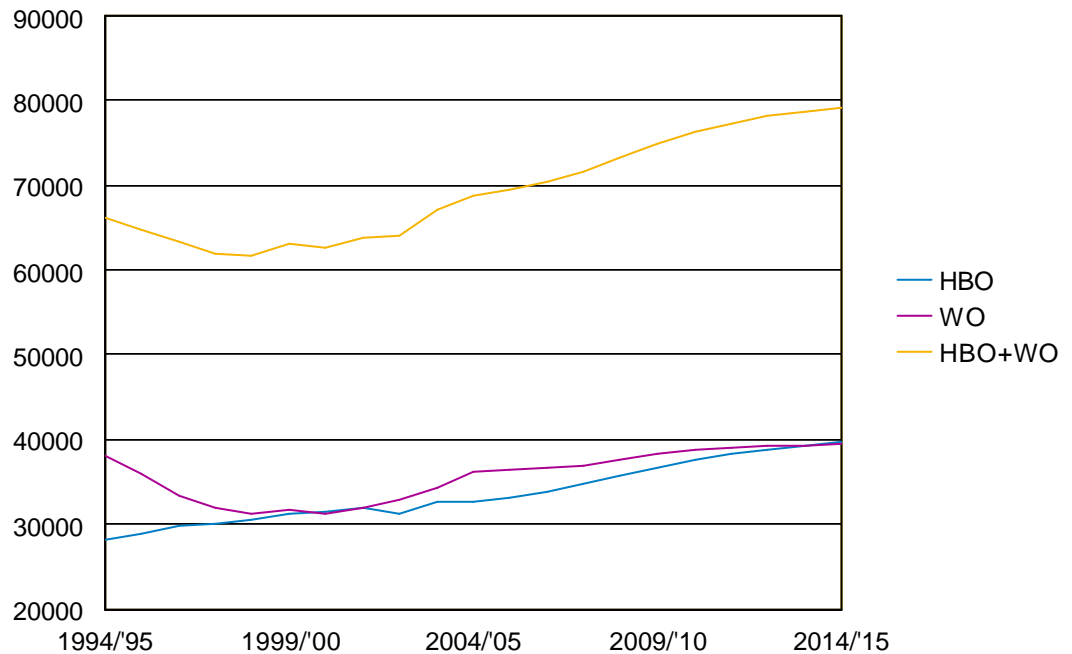

Bron: O+S/ CBS

Om het aantal Amsterdamse studenten uit het aantal Nederlandse studenten te berekenen zijn veronderstellingen gemaakt over het marktaandeel van de Amsterdamse hogescholen en universiteiten op het totaal aantal Nederlandse studenten. Er is verondersteld dat het marktaandeel van zowel de Amsterdamse hogescholen als de universiteiten gelijk zal blijven. Alleen is een kleine positieve correctie verondersteld, omdat het aantal 18-24 jarigen in de provincies rondom Amsterdam sterker stijgt dan in de rest van Nederland (zie paragraaf 1.1). Als gevolg hiervan zal het marktaandeel van de Amsterdamse universiteiten tot iets boven de 20% van het totaal aantal Nederlandse studenten stijgen (zie figuur 1.6).

Op basis van bovengenoemde veronderstellingen over het aantal Nederlandse studenten en het Amsterdamse marktaandeel hierin is het aantal Amsterdamse studenten berekend (zie figuur 1.7).

Figuur 1.7 Aantal studenten op Amsterdamse hogescholen en universiteiten

Bron: CBS/O+S

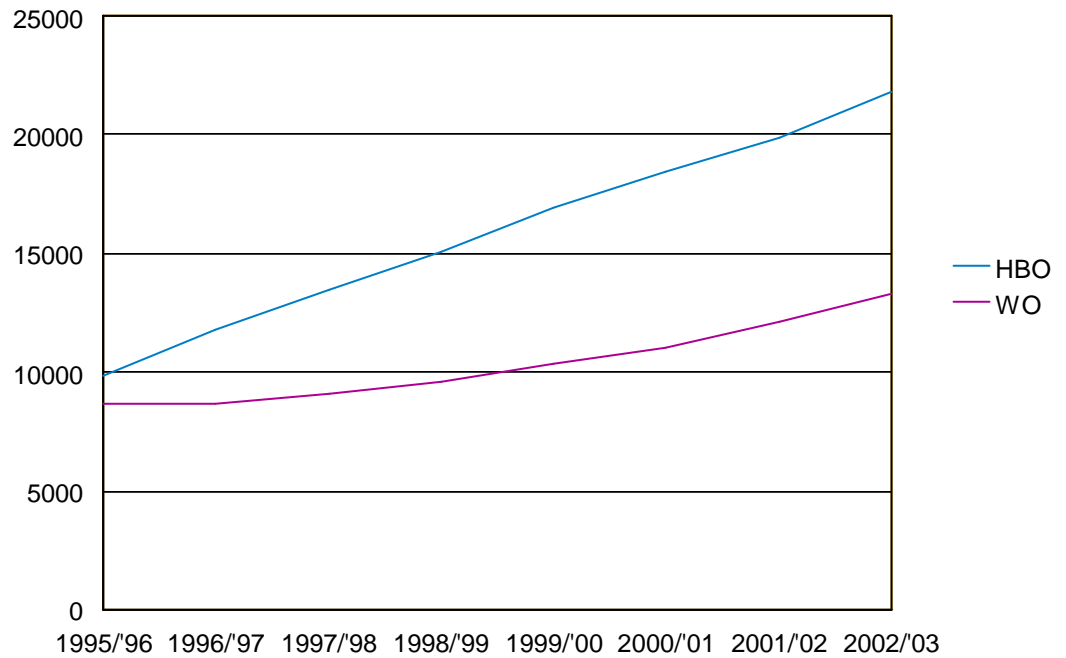
Uit bovenstaande figuur blijkt dat het aantal studenten tot het studiejaar 2009/2010 zal toenemen. In totaal zal het aantal studenten toenemen van 68.800 tot 74.900, een toename van 6.100 studenten. Het aantal HBO studenten zal met 4.000 toenemen en het aantal WO-studenten met 2.100 (zie bijlage 1).

Uiteraard is er nogal wat onzekerheid in deze prognose, maar de achterliggende indicatoren wijzen in ieder geval op een toename. Enerzijds neemt namelijk het aantal 18-24 jarigen toe, vooral in de provincies rondom Amsterdam, en anderzijds neemt de participatie aan het hoger onderwijs toe. Gezien de onzekerheden over de mate van groei zijn er voor het studiejaar 2009/2010 twee andere scenario's opgesteld: een waarbij de toename half zo groot is - namelijk 3.000 studenten - , en een waarbij de toename anderhalf keer zo groot is, dat wil zeggen een toename met 9.200 studenten.

1.4 Allochtone studenten

De laatste jaren neemt het aantal niet-westerse allochtone studenten sterk toe. Dit geldt zowel voor het HBO als het WO (zie figuur 1.9). Dit heeft voor een groot deel een demografische oorzaak, doordat het aandeel niet-westerse jongeren toeneemt. Daarnaast neemt ook hun participatie toe.

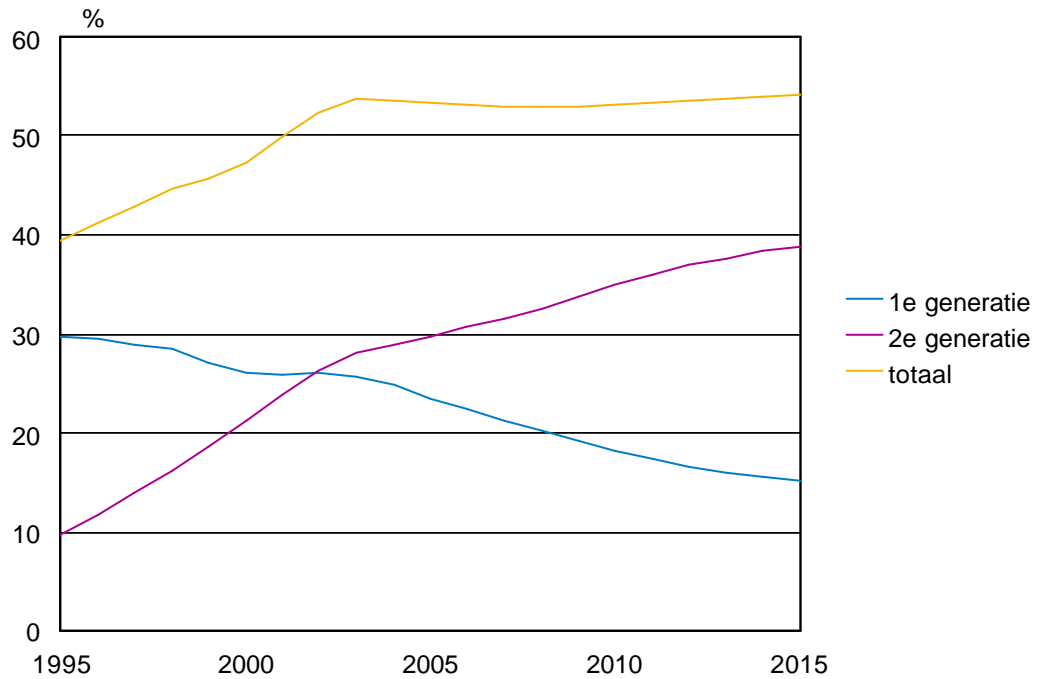
Figuur 1.8 Aantal nietwesterse alloctonen in het hoger onderwijs in Nederland

Bron: CBS

De komende jaren zal het aandeel allochtone studenten blijven toenemen. Maar de groei zal veel minder sterk zijn dan de voorgaande jaren doordat de groei van het aantal nietwesterse alloctonen voorbij is. Wel zal er nog groei zijn door groei van hun participatie, ook al omdat de tweede generatie vaker naar het hoger onderwijs gaat dan de eerste generatie (bron: CBS onderwijsstatistiek, statline)

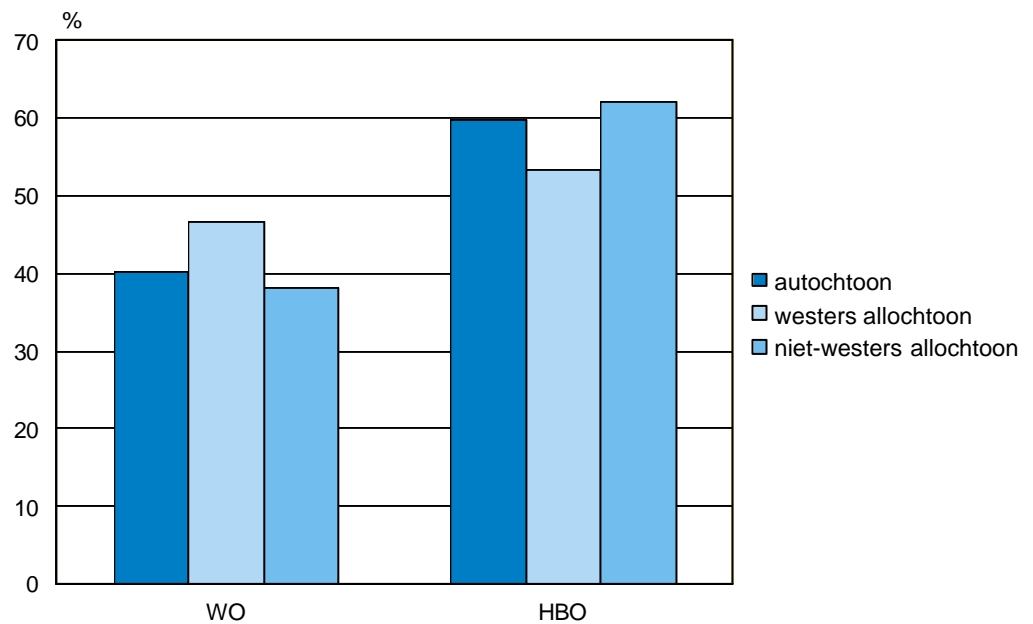
Figuur 1.9 Percentage etnische minderheden op de 18-24 jarigen in Amsterdam

Bron: O+S

Wanneer niet-westerse allochtonen gaan studeren, gaan ze in vergelijking met de autochtonen vaker naar het HBO. Het verschil is echter klein. Westerse allochtonen, waaronder uitwisselingsstudenten, gaan overigens relatief vaak naar het WO.

Figuur 1.10 Aandeel WO en HBO in het hoger onderwijs in Nederland

Bron: CBS

De ontwikkeling van de groei van het aandeel allochtone studenten kan invloed hebben op de studentenhuysvesting. Volgens het onderzoek 'Van zeecontainer tot grachtenpand' (Laagland 'advies, 2005) wonen allochtone studenten namelijk vaker thuis (zie ook het volgende hoofdstuk).

2 Vraag naar studenteneenheden

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de ontwikkeling van de vraag naar het aantal studenteneenheden in de gemeenten Amsterdam, Amstelveen en Diemen. Onder een studenteneenheid wordt een huisvestingsplaats van een student verstaan die niet in het ouderlijk huis woont. We gaan er vanuit dat het aantal studenteneenheden gelijk is aan het aantal uitwonende studenten in Amsterdam, Amstelveen en Diemen, met uitzondering van de studenten die een zeer tijdelijke woonruimte hebben².

2.1 Huidige vraag

Volgens het rapport 'Van zeecontainer tot grachtenpand' zijn er 25.600 uitwonende Amsterdamse studenten in de gemeenten Amsterdam, Amstelveen en Diemen terwijl het tekort 9.900 studenteneenheden bedraagt. Voor de berekening van dit huidige tekort is in dat rapport gebruik gemaakt van de vraag naar studenteneenheden van verhuisgeneigde studenten.

Om een prognose op te kunnen stellen voor het tekort, zijn prognoses gemaakt van vraag en aanbod. De vraag definiëren we als het aantal studenteneenheden dat nodig is om alle studenten te huisvesten, zodat hun woonwensen gerealiseerd zullen zijn. Hierbij zijn ook alle studenten gerekend die uitwonend zijn en niet verhuisgeneigd zijn. De huidige vraag naar studenteneenheden bestaat uit drie onderdelen en de aantallen zijn afgeleid uit de berekening van het tekort (zie 'Van zeecontainer tot grachtenpand', Laagland 'advies, 2005, hoofdstuk 5):

- Het aantal studenten dat uitwonend is in Amsterdam, Amstelveen en Diemen en dat niet verhuisgeneigd is: 18.200.
- Het aantal verhuisgeneigde thuiswonende studenten dat een studenteneenheid in Amsterdam, Amstelveen en Diemen wil betrekken (exclusief 5e en 6e jaars³): 7.900.
- Het aantal verhuisgeneigde uitwonende studenten dat een studenteneenheid in Amsterdam, Amstelveen en Diemen wil betrekken (exclusief 5e en 6e jaars): 8.200.

Dit betekent dat begin 2005 de vraag naar studenteneenheden 34.300 eenheden bedraagt.

2.2 Welk deel van de studenten wil in Amsterdam wonen?

Aangezien er 68.800 Amsterdamse studenten zijn met een vraag naar 34.300 studenteneenheden, betekent dit dat 49,7% van de studenten een studenteneenheid in de

---

² Studenten die zeer tijdelijke woonruimte hebben zijn studenten die een contract voor huisbewaarderschap, een gebruikerscontract of een huurcontract hebben voor korter dan een jaar (zie Laagland 'advies, 2005, hoofdstuk 5).

³ 5^e en 6^e jaars worden niet meegerekend omdat zij meestal een gewone woning willen betrekken (zie Laagland 'advies 2005, hoofdstuk 5)

gemeenten Amsterdam, Amstelveen en Diemen wil betrekken. Hoe dit percentage zich de afgelopen jaren heeft ontwikkeld is niet bekend. Dit betekent dat het ook lastig is om aan te geven hoe dit in de toekomst zal veranderen. Wel zijn er enige argumenten die er op duiden dat het percentage eerder af zal nemen dan toenemen.

De argumenten voor een afname zijn de volgende:

- Het aantal HBO-studenten stijgt sterker dan het aantal WO-studenten. Aangezien zij vaker thuis wonen zal de vraag naar studenteneenheden afnemen.
- Het aantal 18-24 jarigen in de regio Amsterdam neemt sterker toe dan daarbuiten. Dit betekent dat het aantal studenten dat uit de regio komt sterker zal groeien dan het aantal studenten dan van verder af komt. Aangezien studenten uit de regio vaker thuis zullen wonen dan studenten van verder weg, zal het aandeel uitwonende studenten afnemen.
- Het aandeel allochtone studenten neemt de komende jaren toe. Dit wordt niet zozeer veroorzaakt door groei van het aandeel allochtonen (zie figuur 1.8), maar door de groei van hun deelname aan het hoger onderwijs. Aangezien zij vaker thuiswonend zijn dan autochtone studenten zal de vraag afnemen.
- De Nederlandse gezinnen worden kleiner, terwijl de woonruimte groter wordt, waardoor het voor studenten makkelijker is om thuis te blijven wonen.
- De prijzen van de woningen in Amsterdam-Centrum en Oud Zuid, die door de studenten als het meest aantrekkelijk woongebied worden beschouwd (zie 'Van zeecontainer tot grachtenpand', Laagland 'advies, 2005) stijgen het sterkst, waardoor het voor studenten moeilijker wordt om daar te gaan wonen. Studenten zullen dan eerder kiezen om thuis te blijven wonen dan in een voor hen onaantrekkelijk woongebied. Volgens de fact sheet over het aantal hoger opgeleiden Amsterdam (fact sheet O+S/UVA, juni 2003) verhuizen studenten alleen naar de stad als er aantrekkelijke woningen beschikbaar komen op een aantrekkelijke locatie. Zij moeten het in de centrale delen van de stad op de woningmarkt afleggen tegen andere koopkrachtiger groepen, zoals afgestudeerden en westerse allochtonen.
- Uit de fact sheet van de UVA over de regionale herkomst van UVA studenten bleek een toename van het aandeel studenten afkomstig uit Noord-Holland tussen 1997 en 2001 en een afname van het aandeel uit de ver weg gelegen provincies. Dit betekent dat er al een sterkere gerichtheid op de regio aan de gang is.

De eerste twee argumenten kunnen worden gekwantificeerd. Samen betekenen zij een daling van het vraagaandeel met 0,5 procentpunten (zie bijlage 5). Dat wil zeggen dat het aandeel studenten dat in uitwonend in Amsterdams wil wonen zal afnemen van 49,7% in 2005 naar 49,2% in 2010. Het aandeel zal echter waarschijnlijk meer dan 0,5% afnemen gezien bovenstaande niet gekwantificeerde argumenten.

Er zijn ook enige mogelijkheden van groei die bovengenoemde argumenten voor een afname kunnen compenseren:

- De vraag zou omhoog gaan bij een groter aanbod van studenteneenheden. Studenten die uitwonend buiten Amsterdam, Amstelveen of Diemen wonen of in het ouderlijk huis wonen, zouden bij een extra aanbod woonruimte hun woonvoorkeur kunnen wijzigen.
- Wanneer het aantal studenten van buiten de regio sterk toeneemt, zal het aandeel studenten dat huisvesting in Amsterdam, Diemen of Amstelveen zoekt minder sterk

afnemen. Dit is het meest waarschijnlijk in het geval van het hoge scenario van het aantal studenten.

In de volgende paragraaf zal in een aantal scenario's nader op mogelijke ontwikkelingen van de vraag worden ingegaan.

2.3 Drie scenario's voor de vraag

Gezien de onzekerheden over de ontwikkeling van de participatie aan het hoger onderwijs en in de vraag naar studenteneenheden zijn er drie scenario's uitgewerkt. In het middenscenario neemt het aantal studenten tot 2010 met 6.100 toe. In het lage en hoge scenario groeit het aantal met 3.000, respectievelijk 9.200 studenten, zoals in paragraaf 1.3 is uiteengezet.

Verder is aangenomen dat het aandeel studenten dat uitwonend in Amsterdam, Amstelveen en Diemen wil wonen, alleen in het hoge scenario gelijk zal blijven namelijk 49,7%. In het middenscenario is aangenomen dat het aandeel met 1% afneemt tot 48,7% en in het lage scenario is een afname met 2% verondersteld, dat wil zeggen een afname tot 47,7%

Tabel 2.1 Vraag naar aantal studenteneenheden

	aantal studenten	vraag percentage	vraag naar studenteneenheden	toename vraag t.o.v. 2004/2005
2004/2005	68.800	49,7	34.200	
Scenario:				
2009/2010 laag	71.800	47,7	34.200	0
2009/2010 midden	74.900	48,7	36.500	2.300
2009/2010 hoog	78.000	49,7	38.800	4.600

Bron: O+S

Dit betekent dat de vraag naar studenteneenheden in het lage scenario gelijk zal blijven. In het middenscenario neemt de vraag met 2.300 eenheden toe en in het hoge scenario met 4.600 eenheden.

3 Aanbod studentenhuysvesting

In dit hoofdstuk staat de verandering in de studentenhuysvesting tussen 2005 en 2010 centraal. Eerst is de huidige huysvesting van uitwonende studenten die in Amsterdam studeren onderzocht. Daarna zijn op basis van woningbouwplannen en ontwikkelingen op de huidige woningmarkt drie verschillende toekomstscenario's gemaakt van de studentenhuysvesting in 2010.

3.1 Huidige situatie

De huidige huysvestingssituatie van studenten die in Amsterdam studeren is bepaald aan de hand van de resultaten van het onderzoek 'Van zeecontainer tot grachtenpand' (Laagland 'advies, 2005). Uit het onderzoek blijkt dat 37,2% van de studenten die in Amsterdam studeren uitwonend is in de gemeenten Amsterdam, Amstelveen en Diemen, dit zijn ongeveer 25.600 studenten. Van deze uitwonende studenten woont ruim eenderde in zelfstandige woonruimte (zie tabel 3.1). Ruim 400 studenten (1,6%) bewoont op het moment van het onderzoek (november 2004) de dan beschikbare tijdelijke vormen van studentenhuysvesting, zoals een container- of een prefabwoning. In onderstaande tabel 3.1 is de verdeling over de diverse woonvormen weergegeven, afgerond op tientallen en procenten.

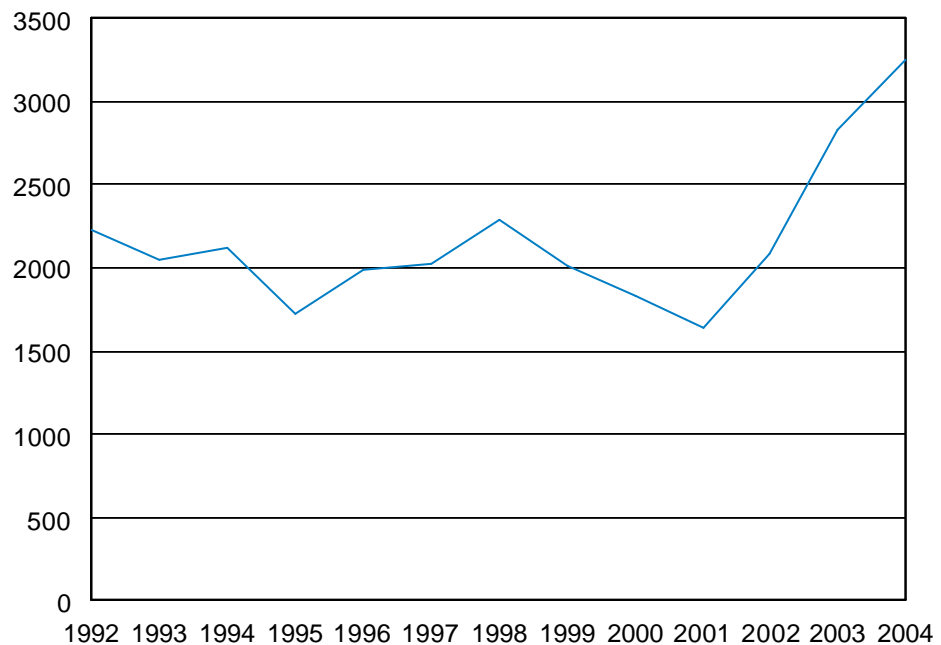
Tabel 3.1 Huidige huysvestingssituatie van uitwonende studenten die in de gemeenten Amsterdam, Amstelveen en Diemen wonen (afgeronde aantallen)

	aantal studenten	%
zelfstandig	9.400	37
studentencomplex	4.460	17
studentenhuys	3.660	14
hospita/inwonend	2.410	9
overig onzelfstandig	2.000	8
sloop/verkoop/renovatie	1.700	7
tijdelijke vorm	420	2
<i>woonvorm onbekend</i>	1.550	6
totaal	25.600	100

Bron: Laagland 'advies, bewerking O+S

Het aantal jongeren dat zich in Amsterdam heeft gevestigd is de laatste jaren sterk toegenomen (zie figuur 3.2). Dit hangt samen met de afgenomen vestiging uit het buitenland als gevolg van minder gezinsvorming en het strengere asielbeleid. Deze daling leidt tot enige ontspanning aan de onderkant van de woningmarkt waardoor het aanbod van woonruimte die geschikt is voor studenten toeneemt. Nadere analyse leert dat ook meer woningproductie tot meer doorstroming en daardoor tot meer ruimte aan de onderkant van de woningmarkt leidt. Zo komen er in 1998 veel jongeren naar Amsterdam, maar daalde de instroom de daarop volgende jaren door het inzakken van de woningproductie.

Figuur 3.2 Vestiging van 18-19 jarigen vanuit de rest van Nederland in Amsterdam

Bron: O+S

3.2 Prognose studentenhuysvesting 2010

Op basis van woningbouwplannen en ontwikkelingen op de huidige woningmarkt zijn veronderstellingen gemaakt voor een prognose van de studentenhuysvesting in 2010. Voor drie verschillende toekomst scenario's is de toename van het aantal studenteneenheden in de gemeenten Amsterdam, Amstelveen en Diemen berekend.

Tabel 3.3 toont voor de drie scenario's (laag, midden, hoog) de verwachte toename van de studenteneenheden in de gemeenten Amsterdam, Amstelveen en Diemen. In het lage scenario zullen de studenteneenheden met ongeveer 3.500 eenheden toenemen. In het middenscenario wordt een toename van bijna 5.600 verwacht en in het gunstigste scenario een toename van 8.600 studenteneenheden.

Tabel 3.3 Toename van studenteneenheden per scenario tot 2010

	toename per scenario:	laag	midden	hoog
nieuwbouwprojecten		870	1.305	2.611
studentencomplex		475	510	550
labelen zelfstandige eenheden		0	400	810
labelen onzelfstandige eenheden		100	160	210
onderkant woningmarkt		950	1.200	1.500
sloop/renovatie		-420	160	740
tijdelijke vorm		1.540	1.840	2.170
totaal		3.515	5.575	8.591

bron: projectgroep studentenhuysvesting/ O+S

Voor het maken van deze drie toekomst scenario's is gebruik gemaakt van een aantal aannames.

Nieuwbouwprojecten

Volgens de plannen van de woningcorporatie en andere aanbieders zal in de periode van 2005 tot 2010 het aantal permanente studenteneenheden met 2.611 toenemen (zie bijlage 6). In het hoge scenario is er van uitgegaan dat de productie van studenteneenheden volgens deze planning verloopt.

In beide andere scenario's is uitgegaan van enige vertraging in de planning. Zo bleek de afgelopen jaren dat de nieuwbouw van gewone woningen ver achter loopt bij de plannen. Wanneer we de ervaringen van de nieuwbouw van woningen toepassen op de productie van studenteneenheden dan komen we tot een lagere schatting. De gemeentelijke taakstelling van de nieuwbouw is de komende jaren circa 50% van het aantal dat we verkrijgen als we alle plannen tot 2010 optellen (het planaanbod). Met andere woorden, in de taakstelling wordt er rekening mee gehouden dat een deel van de productie een flinke vertraging oploopt. In het middenscenario is ervan uitgegaan dat ook de feitelijke productie van studenteneenheden 50% zal bedragen van het planaanbod. De toename zal dan 1.305 bedragen in plaats van 2.611.

Het lage scenario gaat uit van de ervaringen van de afgelopen jaren dat het aantal gerealiseerde woningen niet alleen achter blijft bij het planaanbod, maar ook bij de taakstelling. Voor het lage scenario gaan we voor de studenteneenheden uit van een realisering van 33% van de plannen. Dit betekent een totale toename van 870 studenteneenheden.

Vermindering niet-studenten in studentencomplexen

Volgens de opgave van de corporaties die medeopdrachtgever zijn van dit onderzoek wordt in juli 2004 één op de vijf eenheden (20%) in de complexen door niet-studenten bewoond, dit zijn ruim 1.300 studenteneenheden. Door de invoering van zogenoemde campuscontracten wordt getracht bewoning door niet-studenten flink te laten afnemen tot minimaal 750 eenheden en maximaal 825 in 2010. Deze gegevens zijn op de volgende manier in de scenario's verwerkt:

In het laagste scenario is ervan uitgegaan dat in 2010 nog 825 van de eenheden door niet-studenten wordt bewoond, dit betekent dat 475 woningen weer vrij zijn gekomen voor studenten. In het middenscenario is het aantal niet-studenten 790 (vrij gekomen 510 eenheden) en in het gunstige scenario worden nog maar 750 eenheden bewoond door niet-studenten (toename van 550 eenheden).

Labelen

Het aantal studenteneenheden kan ook toenemen door de mogelijkheid meer kleine woningen uit de reguliere woningvoorraad als studenteneenheid te labelen. Volgens de opgave van de zes corporaties, die medeopdrachtgever zijn van dit onderzoek, zullen er in 2010 minimaal 100 en maximaal 210 onzelfstandig gelabelde eenheden beschikbaar komen. Voor het mogen labelen van bestaande zelfstandige woningen is een besluit van de gemeente noodzakelijk. Volgens de zes corporaties kunnen er in 2010 in het slechtste geval 0 zelfstandige woningen zijn gelabeld en in het gunstigste geval 810 gelabelde eenheden beschikbaar komen voor studenten. Deze opgave is op de volgende manier in de scenario's verwerkt:

In het laagste scenario wordt ervan uitgegaan dat 100 onzelfstandige en geen zelfstandige gelabelde woningen voor studenten beschikbaar komen. In het gunstigste scenario is van 210 onzelfstandige en 810 zelfstandige eenheden uitgegaan. Het middenscenario ligt daar tussen in met 160 onzelfstandige en 400 zelfstandige eenheden.

Onderkant woningmarkt

De afgelopen twee jaar is het aantal 18-19 jarige jongeren dat zich gevestigd heeft in Amsterdam sterk gestegen (zie figuur 3.2), zonder dat het aantal beschikbare officiële studenteneenheden sterk is toegenomen. Vermoedelijk wordt dit veroorzaakt door een lichte ontspanning aan de onderkant van de woningmarkt zoals in paragraaf 3.1 is uiteengezet. De daling van het aantal buitenlandse vestigers in Amsterdam en de toenemende woningbouwproductie zal er voor zorgen dat de instroom de komende jaren hoog blijft. Een woningmarktanalyse geeft een toename van ongeveer 800 voor studenten geschikte wooneenheden tussen de jaren 2003-2004 te zien – een deel van deze eenheden zal al in de huidige studentenhuysvesting (tabel 3.1) zijn meegeteld –. Voor de prognose is in het gunstigste geval uitgegaan van de helft van dit aantal voor de komende jaren dus een toename van ongeveer 400 studenteneenheden per jaar voor de komende 5 jaar.

De meeste van de woningen aan de onderkant van de woningmarkt zullen een particuliere verhuurder hebben⁴, dit zijn onder andere de bekende zolderkamers voor studenten. Een veel kleiner aantal zal door de corporaties worden verhuurd. In het geval het toewijzingsbeleid wordt aangepast kunnen deze corporatiewoningen in de toekomst grotendeels gelabeld gaan worden. Vanwege dubbeltelling is de helft van de in 2010 beschikbaar gelabelde woningen van het prognose aantal afgetrokken.

In het gunstigste geval resulteert dit in een toename van 1.500 eenheden (ongeveer 400 eenheden de komende 5 jaar – 510 gelabelde eenheden). Voor het lage scenario is uitgegaan van het beschikbaar komen van 200 eenheden geschikt voor studenten de

---

⁴ Uit het onderzoek 'Van zeecontainer tot grachtenpand' (Laagland'advies, 2005) blijkt dat de particuliere eigenaar veruit de belangrijkste eigenaar/verhuurder van studenteneenheden is. Onder 'particuliere eigenaar' vallen ouders van studenten, 'huisbazen', maar ook studenten die zelf een woning hebben gekocht.

komende 5 jaar min 50 gelabelde woningen. Dit betekent een toename van 950 eenheden in het lage scenario. Het middenscenario zit daar tussen met een toename van 1.200 eenheden (300 eenheden voor studenten de komende 5 jaar - 300 gelabelde eenheden).

Sloop/renovatie

De woningcorporaties verhuren volgens hun opgave gezamenlijk ongeveer 3.200 zeer tijdelijk beschikbare woningen. Dit zijn woningen die binnen drie jaar gesloopt of gerenoveerd gaan worden. De corporaties hebben het voornemen om deze zeer tijdelijke woningen voornamelijk aan studenten te gaan verhuren. Het aantal voor studenten beschikbare sloop en renovatie woningen zal, volgens de opgave van de bij het onderzoek betrokken woningcorporaties, in 2010 minimaal 1.280 en maximaal 2.440 zijn. Maar een groot aantal van de huidige huurders is student, de toename van studenteneenheden zal dus minder zijn. Uit tabel 3.1 blijkt dat 1.700 studenten een sloop en/of renovatie woning bewonen. Dit betekent dat ruim de helft van de huidige huurders van deze zeer tijdelijk beschikbare woningen student is.

In het gunstigste scenario komen we dan uit op een toename van 740 studenteneenheden (maximaal 2.440 – huidige 1.700 woningen). In het laagste scenario zal het aantal studenteneenheden met 420 afnemen, dit komt voornamelijk door de afname van het totale aanbod sloop en renovatie woningen (minimaal 1.280 – huidige 1.700 woningen). Het middenscenario zit daar tussen in met een toename van 160 woningen.

Tijdelijke vorm

Er is gekeken naar de huidige situatie en toekomstige plannen ten aanzien van tijdelijke studenteneenheden. Op 1 november 2004 waren er 430 eenheden in tijdelijke woonvormen beschikbaar (prefab, containerwoningen en een schip). In de laatste maanden van 2004 zijn er nog eens 750 eenheden bijgekomen. Tot 2010 wordt een extra toename verwacht van 1.400 eenheden in tijdelijke woonvormen (zie bijlage 6). Het merendeel (1.100 woningen) van deze eenheden wordt in 2005 geplaatst. Naast deze toename wordt verwacht dat in 2010 het gebruik van 310 andere tijdelijke eenheden zal zijn beëindigd.

In het laagste scenario is uitgegaan van een toename van 1.540 eenheden (750 + 1.100 – 310). Voor het middenscenario is de toename vastgesteld op 1.840 eenheden (750 + 1.400 – 310). In het gunstigste scenario zijn ook 230 eenheden in een zeer tijdelijk project meegenomen, er van uitgaande dat die niet voor 2010 worden afgebroken. Ook zullen in het gunstigste geval de eenheden waarvan het gebruik in 2007 moet worden beëindigd dan nog beschikbaar zijn. Dit alles resulteert in een toename van 2.170 eenheden (750 + 1.400 + 230 – 210).

Wel moet in gedachten worden gehouden dat prefab en containerwoningen geplaatst worden voor 5 jaar en dat in 2010 de meeste woningen vijf jaar staan. Zoals de plannen nu zijn zullen ze daarna worden verplaatst dan wel afgebroken.

4 Tekort aan studenteneenheden

In dit hoofdstuk wordt ingegaan op de ontwikkeling van het tekort aan studenteneenheden in Amsterdam.

4.1 Het tekort in 2010

Het huidige tekort bedraagt 9.900 studenteneenheden (zie 'Van zeecontainer tot grachtenpand', Laagland'advies, 2005). In hoofdstuk 2 werd aangegeven dat de vraag de komende jaren in twee van de drie scenario's toeneemt. In hoofdstuk 3 werd aangegeven het aantal studenteneenheden in alle scenario's toeneemt. Wat dit betekent voor de ontwikkeling van het tekort, wordt in tabel 4.1 aangegeven. Er zijn door de combinatie van drie vraagscenario's (zie tabel 2.1) en drie aanbodscenario's (zie tabel 3.3) in totaal negen scenario's zijn over het tekort aan studenteneenheden in 2010.

Tabel 4.1 Ontwikkeling van het tekort aan studenteneenheden

scenario vraag	scenario aanbod	toename vraag	toename aanbod	verandering in tekort	tekort in 2010 (huidig tekort = 9.900)
laag	laag	0	3.500	-3.500	6.400
	midden	0	5.600	-5.600	4.300
	hoog	0	8.600	-8.600	1.300
midden	laag	2.300	3.500	-1.200	8.700
	midden	2.300	5.600	-3.300	6.600
	hoog	2.300	8.600	-6.300	3.600
hoog	laag	4.600	3.500	1.100	11.000
	midden	4.600	5.600	-1.000	8.900
	hoog	4.600	8.600	-4.000	5.900

bron: O+S

Het blijkt dat er in 2010 in alle scenario's een tekort blijft aan studentenhuysvesting. In acht scenario's zal het tekort afnemen, en in één zal het tekort toenemen. Desondanks zal er ook in het meest gunstige geval een tekort blijven bestaan.

Het tekort zal sterk afnemen als de vraag nauwelijks groeit en het aanbod sterk zal groeien. Dit zal gebeuren als de participatie aan het hoger onderwijs weinig zal groeien en/of als het marktaandeel van de Amsterdamse hoger onderwijsinstellingen zal afnemen. Bovendien zal de bouw van studenteneenheden volgens de plannen gerealiseerd moeten worden. Dit lijkt niet erg waarschijnlijk, aangezien de woningbouwproductie de laatste jaren sterk achterblijft bij de plannen. Maar wellicht kunnen studenteneenheden makkelijker gerealiseerd worden dan de andere woningen. Zo zullen bijvoorbeeld de

tijdelijke eenheden zoals de containerwoningen makkelijker gerealiseerd kunnen worden dan woningen op de Zuidas.

Het meest gunstige scenario is echter niet reëel omdat bij een sterke toename van het aanbod de vraag zal toenemen door een toename van het aantal studenten en het aandeel van hen dat in Amsterdam wil wonen. Weliswaar is het woningmarkteffect gering, maar het is wel groot genoeg om dit scenario ter zijde te schuiven.

Het tekort zal oplopen wanneer de vraag sterk toeneemt en het aanbod achter blijft. Dit zal onder andere gebeuren wanneer het marktaandeel van de Amsterdamse HBO's zal blijven groeien en de productie van studenteneenheden achter blijft bij de plannen

4.2 Het tekort in 2015

Zoals in hoofdstuk 1 werd beschreven zal het aantal Amsterdamse studenten ook tussen 2010 en 2015 flink blijven groeien, een groei van 4.300 studenten (zie bijlage 1). Toch leidt dit niet automatisch tot een evenredige groei van de vraag naar extra studenteneenheden. Volgens de prognose zal het aandeel studenten dat afkomstig is uit de regio (Noord-Holland, Flevoland en Utrecht) sterker groeien dan het aandeel studenten van elders. Dit leidt tot een toename van het aandeel thuiswonende studenten. Het is echter moeilijk te voorzien in hoeverre andere factoren, zoals het aantal beschikbare studenteneenheden, woningprijzen en reiskosten invloed zullen hebben op de vraag. Maar gezien de toename van het aantal studenten lijkt groei van de vraag naar extra studentenhuisvesting waarschijnlijk.

Wat betreft het aanbod zijn er na 2010 nog maar weinig permanente studentenwoningen gepland (nog geen 300 eenheden). Volgens de planning zullen er wel 2.200 tijdelijke eenheden worden afgebroken. Hierdoor zal het aanbod aan studenteneenheden met bijna 2.000 afnemen.

De conclusie is dat tussen 2010 en 2015 de vraag naar studenteneenheden waarschijnlijk zal toenemen terwijl het aanbod zal afnemen. Zonder nieuwe plannen zal het tekort dan ook verder toenemen.

Bijlage 1 Aantal Studenten

Aantal voltijdstudenten

	Nederland			Amsterdam			marktaandeel Amsterdam		
	HBO	WO	HBO+WO	HBO	WO	HBO+WO	HBO	WO	HBO+WO
feitelijk									
1991/92	204368	173553	377921	24709	37848	62557	12,1	21,8	16,6
1992/93	213493	174523	388016	26145	37871	64016	12,2	21,7	16,5
1993/94	221967	175322	397289	27404	38141	65545	12,3	21,8	16,5
1994/95	227626	173628	401254	28110	37979	66089	12,3	21,9	16,5
1995/96	229110	167269	396379	28823	35991	64814	12,6	21,5	16,4
1996/97	231540	154076	385616	29803	33464	63267	12,9	21,7	16,5
1997/98	235270	148486	383756	30034	31922	61956	12,8	21,5	16,5
1998/99	238980	147871	386851	30425	31334	61759	12,7	21,2	16,4
1999/00	246200	150744	396944	31309	31691	63000	12,7	21,0	16,4
2000/01	247520	153920	401440	31510	31103	62613	12,7	20,2	16,1
2001/02	249190	159690	408880	31956	31880	63836	12,8	20,0	16,0
2002/03	250330	166850	417180	31272	32831	64103	12,5	19,7	15,9
2003/04	259911	175081	434992	32654	34352	67006	12,6	19,6	15,6
2004/05	263514	182540	446054	32668	36162	68830	12,4	19,8	15,4
prognose									
2005/06	266248	182626	448874	33172	36286	69459	12,5	19,9	15,5
2006/07	269558	183101	452659	33817	36526	70343	12,5	19,9	15,5
2007/08	274575	184716	459291	34645	36955	71599	12,6	20,0	15,6
2008/09	281770	187750	469520	35712	37628	73340	12,7	20,0	15,6
2009/10	288173	190206	478380	36685	38223	74908	12,7	20,1	15,7
2010/11	293640	192003	485643	37510	38687	76197	12,8	20,1	15,7
2011/12	297903	192987	490890	38259	38991	77250	12,8	20,2	15,7
2012/13	302066	193888	495954	38893	39242	78135	12,9	20,2	15,8
2013/14	305292	194177	499469	39377	39335	78712	12,9	20,3	15,8
2014/15	307920	194085	502005	39825	39389	79214	12,9	20,3	15,8

Totaal aantal studenten voltijd, deeltijd en duaal

	Nederland			Amsterdam			marktaandeel Amsterdam		
	HBO	WO	HBO+WO	HBO	WO	HBO+WO	HBO	WO	HBO+WO
2000/01	311900	185210	477110	40750	35050	75800	13,1	21,2	15,9
2001/02	320690	171920	492610	42080	36010	78090	13,1	20,9	15,9
2002/03	322160	178780	500940	41180	37160	78340	12,8	20,8	15,6
2003/04	334490	187600	522090	43000	38460	81460	12,9	20,5	15,6

bronnen:

t/m 1999/2000: CBS statline

totaal aantal studenten voltijd: CBS onderwijs regionaal

voltijd vanaf 200/2001:

Amsterdam WO opgave universiteiten

Amsterdam HBO 2000/2001 en 2001/2002: CBS; zie O+S: Amsterdam in cijfers 2001

Amsterdam HBO 2002/2003 en 2003/2004 geschat door O+S uit totaal aantal studenten HBO in Amsterdam (CBS)

Amsterdam HBO 2003/2004: opgave HBO instellingen

Nederland: 2000/2001, 2001/2002, 2002/2003: geschat door O+S uit totaal aantal studenten (CBS)

Nederland: 2004/2005: prognose O+S op basis van groei voorgaande jaren

prognose vanaf 2005/2006: O+S

Bijlage 2 Aantal 18-24 jarigen

Aantal 18-24 jarigen per provincie

jaar	Noord-Holland	Flevoland	Utrecht	overig	totaal
1995	234944	22920	110950	1151550	1520364
1996	222784	23304	106125	1097495	1449708
1997	214159	23436	102459	1056740	1396794
1998	207303	24222	99819	1025557	1356901
1999	205060	25161	99440	1015082	1344743
2000	202549	26318	99029	1009600	1337496
2001	200759	27643	99312	1010328	1338042
2002	199690	29345	100887	1011407	1341129
2003	199785	30836	102280	1015463	1348364
2004	200816	32081	103282	1016574	1352753
2005	200881	32791	101789	1022464	1357926
2006	201656	33696	102132	1021076	1358563
2007	203615	34832	102365	1021286	1362099
2008	206456	35799	103283	1028574	1374112
2009	210907	36927	104931	1043921	1396686
2010	214571	38054	106247	1056081	1414953
2011	217555	38633	107541	1064590	1428319
2012	219667	39312	108289	1068371	1435639
2013	221087	40003	109228	1072046	1442343
2014	221811	40379	109583	1072722	1444495
2015	222409	40668	109726	1071003	1443806

Aantal 18-24 jarigen per provincie (procenten)

jaar	Noord-Holland	Flevoland	Utrecht	overig	totaal
1995	15,5	1,5	7,3	75,7	100,0
1996	15,4	1,6	7,3	75,7	100,0
1997	15,3	1,7	7,3	75,7	100,0
1998	15,3	1,8	7,4	75,6	100,0
1999	15,2	1,9	7,4	75,5	100,0
2000	15,1	2,0	7,4	75,5	100,0
2001	15,0	2,1	7,4	75,5	100,0
2002	14,9	2,2	7,5	75,4	100,0
2003	14,8	2,3	7,6	75,3	100,0
2004	14,8	2,4	7,6	75,1	100,0
2005	14,8	2,4	7,5	75,3	100,0
2006	14,8	2,5	7,5	75,2	100,0
2007	14,9	2,6	7,5	75,0	100,0
2008	15,0	2,6	7,5	74,9	100,0
2009	15,1	2,6	7,5	74,7	100,0
2010	15,2	2,7	7,5	74,6	100,0
2011	15,2	2,7	7,5	74,5	100,0
2012	15,3	2,7	7,5	74,4	100,0
2013	15,3	2,8	7,6	74,3	100,0
2014	15,4	2,8	7,6	74,3	100,0
2015	15,4	2,8	7,6	74,2	100,0

bron: CBS 2005 en de verdeling over de provincies volgens Primos 2004

Bijlage 3 Aantal HBO-studenten naar herkomst

verdeling 18-24-jarigen

jaar	Noord-Holland	Flevoland	Utrecht	overig	totaal
2005	14,8	2,4	7,5	75,3	100,0
2006	14,8	2,5	7,5	75,2	100,0
2007	14,9	2,6	7,5	75,0	100,0
2008	15,0	2,6	7,5	74,9	100,0
2009	15,1	2,6	7,5	74,7	100,0
2010	15,2	2,7	7,5	74,6	100,0
2011	15,2	2,7	7,5	74,5	100,0
2012	15,3	2,7	7,5	74,4	100,0
2013	15,3	2,8	7,6	74,3	100,0
2014	15,4	2,8	7,6	74,3	100,0
2015	15,4	2,8	7,6	74,2	100,0

bron: Primos 2004, zie bijlage 2: basis voor de berekening van de herkomst van de aantal HBO-studenten

deelnamepercentages HBO Amsterdam

2005-2015	83,0	39,4	12,6	1,6

bron: aanname O+S

marktaandeel

jaar	Noord-Holland	Flevoland	Utrecht	overig	totaal	index (2005=100)
2005	9,3	0,9	0,9	1,2	12,4	100,0
2006	9,3	1,0	0,9	1,2	12,4	100,5
2007	9,4	1,0	0,9	1,2	12,5	101,5
2008	9,5	1,0	0,9	1,2	12,6	103,0
2009	9,5	1,0	0,9	1,2	12,7	105,2
2010	9,6	1,1	0,9	1,2	12,8	107,0
2011	9,6	1,1	0,9	1,2	12,8	108,4
2012	9,6	1,1	0,9	1,2	12,8	109,5
2013	9,6	1,1	1,0	1,2	12,9	110,3
2014	9,7	1,1	1,0	1,2	12,9	110,7
2015	9,7	1,1	1,0	1,2	12,9	110,9

berekend uit verdeling 18-24 jarigen en deelnamepercentages

verdeling herkomst studenten

jaar	Noord-Holland	Flevoland	Utrecht	overig	totaal
2005	75,2	7,6	7,6	9,6	100,0
2006	75,0	7,9	7,6	9,5	100,0
2007	74,9	8,2	7,5	9,4	100,0
2008	75,0	8,1	7,5	9,4	100,0
2009	75,2	8,1	7,5	9,3	100,0
2010	75,1	8,3	7,4	9,2	100,0
2011	75,1	8,3	7,4	9,2	100,0
2012	75,2	8,3	7,4	9,1	100,0
2013	74,9	8,6	7,4	9,1	100,0
2014	75,0	8,5	7,4	9,0	100,0
2015	75,0	8,5	7,4	9,0	100,0

berekend uit marktaandeel

Bijlage 4 Aantal WO-studenten naar herkomst

verdeling 18-24-jarigen

jaar	Noord-Holland	Flevoland	Utrecht	overig	totaal
2005	14,8	2,4	7,5	75,3	100,0
2006	14,8	2,5	7,5	75,2	100,0
2007	14,9	2,6	7,5	75,0	100,0
2008	15,0	2,6	7,5	74,9	100,0
2009	15,1	2,6	7,5	74,7	100,0
2010	15,2	2,7	7,5	74,6	100,0
2011	15,2	2,7	7,5	74,5	100,0
2012	15,3	2,7	7,5	74,4	100,0
2013	15,3	2,8	7,6	74,3	100,0
2014	15,4	2,8	7,6	74,3	100,0
2015	15,4	2,8	7,6	74,2	100,0

bron: Primos 2004, zie bijlage 2: basis voor de berekening van de herkomst van de WO-studenten

deelnamepercentages WO Amsterdam

2005-2015	65,1	40,7	24,4	9,8

bron: aanname O+S

marktaandeel

jaar	Noord-Holland	Flevoland	Utrecht	overig	totaal	index (2005=100)
2005	9,6	1,0	1,8	7,4	19,8	100,0
2006	9,6	1,0	1,8	7,3	19,8	100,3
2007	9,7	1,1	1,8	7,3	19,9	101,0
2008	9,8	1,1	1,8	7,3	20,0	102,2
2009	9,8	1,1	1,8	7,3	20,0	104,1
2010	9,9	1,1	1,8	7,3	20,1	105,7
2011	9,9	1,1	1,8	7,3	20,1	107,0
2012	10,0	1,1	1,8	7,3	20,2	107,8
2013	10,0	1,1	1,9	7,3	20,2	108,5
2014	10,0	1,1	1,9	7,3	20,3	108,8
2015	10,0	1,1	1,9	7,2	20,3	108,9

berekend uit verdeling 18-24-jarigen en deelnamepercentages

verdeling herkomst studenten

jaar	Noord-Holland	Flevoland	Utrecht	overig	totaal
2005	49,9	5,4	8,7	36,0	100,0
2006	50,0	5,5	8,7	35,9	100,0
2007	50,1	5,6	8,6	35,6	100,0
2008	50,2	5,7	8,6	35,5	100,0
2009	50,3	5,8	8,6	35,3	100,0
2010	50,4	5,9	8,6	35,2	100,0
2011	50,5	5,9	8,6	35,0	100,0
2012	50,6	5,9	8,6	34,9	100,0
2013	50,6	6,0	8,6	34,8	100,0
2014	50,6	6,1	8,6	34,7	100,0
2015	50,7	6,1	8,6	34,6	100,0

berekend uit marktaandeel

de verdeling komt voor 2005 overeen met cijfers uit de fact sheet van de UVA 'Regionale herkomst eerste jaars', maart 2002

Bijlage 5 Verloop aandeel uitwonende studenten

verdeling herkomst studenten

jaar	Noord-Holland	Flevoland	Utrecht	overig	totaal	aandeel HBO/WO
HBO						
2005	75,2	7,6	7,6	9,6	100,0	47,8
2010	75,1	8,3	7,4	9,2	100,0	49,2
2015	75,0	8,5	7,4	9,0	100,0	50,3
WO						
2005	49,9	5,4	8,7	36,0	100,0	52,2
2010	50,4	5,9	8,6	35,2	100,0	50,8
2015	50,7	6,1	8,6	34,6	100,0	49,7
totaal						
2005	61,9	6,5	8,2	23,5	100,0	100,0
2010	62,5	7,1	8,0	22,5	100,0	100,0
2015	62,9	7,3	8,0	21,7	100,0	100,0

bron: bijlage 3 en 4

verondersteld aandeel uitwonend per herkomstregio

jaar	Noord-Holland	Flevoland	Utrecht	overig
HBO	38	55	65	98
WO	45	60	70	98

bron: aannames O+S

toelichting: voorbeeld 38% van de HBO-studenten afkomstig uit Noord-Holland zijn uitwonend voor de berekening is aangenomen dat deze percentages niet veranderen

aandeel uitwonend verdeeld naar regio herkomst

jaar	Noord-Holland	Flevoland	Utrecht	overig	totaal	toename vanaf 2005
HBO						
2005	28,6	4,2	5,0	9,4	47,1	
2010	28,5	4,6	4,8	9,0	46,9	-0,2
2015	28,5	4,7	4,8	8,9	46,9	-0,2
WO						
2005	22,5	3,2	6,1	35,3	67,1	
2010	22,7	3,5	6,0	34,5	66,7	-0,3
2015	22,8	3,7	6,0	33,9	66,4	-0,7
totaal						
2005	25,4	3,7	5,5	22,9	57,5	
2010	25,6	4,1	5,4	22,0	57,0	-0,5
2015	25,7	4,2	5,4	21,3	56,6	-0,9

Aandeel uitwonend is berekend door vermenigvuldiging van de herkomstverdeling en het veronderstelde aandeel uitwonend (de totaalcijfers voor 2005 komen overeen met onderzoek Laagland)

toelichting:

In 2005 is 57,5% van de studenten uitwonend (waarvan bijvoorbeeld 25,4% uit Noord-Holland)

Zou voor elke regio hetzelfde aandeel uitwonend blijven, dan zou in 2010 57,0% van de studenten uitwonend zijn

Dit betekent dat het aandeel uitwonende studenten met 0,5 procentpunt afneemt

De oorzaak van deze afname is dat het aandeel studenten uit de overige provincies daalt.

Juist deze studenten zijn heel vaak uitwonend.

Bijlage 6 Nieuwbouw studenteneenheden

Gepland aanbod studenteneenheden Amsterdam (inclusief Amstelveen en Diemen) 2005-2009

project	stadsdeel	opdrachtgever	aantal eenheden			
			permanent	tijdelijk <5jaar	tijdelijk 5 jaar	tijdelijk 10 jaar
2005						
NDSM-terrein 2e fase	Noord	DUWO Pro Student			308	
Wenckebachweg	Oost/Watergraafsm.	Keetwonen/De Key			800	
Berlageblokken	Zeeburg	Ymere	150			
AZC Zeeburg	Zeeburg	DUWO Pro Student		230		
2006						
Echtenstein	Zuidoost		270			
Eenhoorterrein	Oost/Watergraafsm.	DUWO Pro Student	324			
Mosstraat	Noord	pm	40			
Woonzorg Nederland	Gemeente Waterland	Intermezzo		-97		
Dolhaantjesstraat	Geuzenveld/Sloterm.	Het Oosten		-55		
Boelelaan	Zuideramstel	DUWO Pro Student		-60		
2007						
Mercatorpark LTS	Baarsjes	Het Oosten	pm			
IJburg Havenkwartier	Zeeburg	Imca				300
Bos en Lommerplein	Bos en Lommer	Hillen & Roosen	84			
Ringspoorzone Midden	Bos en Lommer	Eigen Haard Olympus	64			
Sportparkstad	Bos en Lommer	Ymere	180			
Eenhoorterrein Casa	Oost/Watergraafsm.	BPF	520			
Eenhoorterrein Casa	Oost/Watergraafsm.	Stichting Casa	-400			
CAN gebied	Noord	pm	200			
McKenziehuis	Zuideramstel	Haagse Hotelschool			-100	
2008						
Science Park	Oost/Watergraafsm.	DUWO Pro Student	594			
Dennerode	Zuidoost	DUWO Pro Student	270			
Amstelcampus	Oost/Watergraafsm.	Eigen Haard Olympus	113			
IJburg Havenkwartier	Zeeburg		45			
2009						
De Hallen	Oud West	Rochdale	42			
Amstelcampus	Oost/Watergraafsm.	Eigen Haard Olympus	115			
AZC Zeeburg	Zeeburg	DUWO Pro Student		-230		
2005-2009			2611	-212	1008	300

bron: Projectgroep Studentenhuisvesting Jaarrapportage 2004